

TASHQI INVESTITSİYALARNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI

Sultonova Yulduzxon Kamoldinovna

Qo'qon universiteti o'qituvchisi

sultonovayulduzxon66@gmail.com

Rustamov Muhammadazizxon Ulug'bek o'g'li

Qo'qon universiteti Iqtisodiyot yo'nalishi 3-bosqich talabasi

ORCID: 0009-0000-6958-5121

rustamovmuhammadazizxon@gmail.com

MAQOLA HAQIDA	ANNOTATSIYA
Qabul qilindi: 24-mart 2025-yil Tasdiqlandi: 26-mart 2025-yil Jurnal soni: 14 Maqola raqami: 15 DOI: https://doi.org/10.54613/ku.v14i.1126 KALIT SO'ZLAR/ КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА/ KEYWORDS tashqi investitsiyalar, iqtisodiy o'sish, O'zbekiston iqtisodiyoti, ekonometrik tahlil, investitsiyalar ta'siri, investitsiya, infratuzilma	Mazkur maqola O'zbekiston iqtisodiyotida tashqi investitsiyalarning iqtisodiy o'sishga ta'sirini o'rganishga qaratilgan. Tashqi investitsiyalar mamlakat iqtisodiyotining barqaror rivojlanishiga va iqtisodiy o'sishga hissa qo'shuvchi omillar orqali ta'sir etishini ko'rsatib o'tgan. Iqtisodiy tahlilni investitsiya strategiyalarini takomillashtirish uchun to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar bo'yicha keng qamrovli va taqqoslanadigan ma'lumotlarni, shuningdek, to'g'ridan-to'g'ri investitsiyalarning O'zbekiston Respublikasining investitsiyalar iqtisodiy o'sishga bog'langan holda investitsiyalarga ta'siri o'rganildi, uni ekonometrik usullar orqali investitsiyalarning iqtisodiy o'sishga bo'lgan ta'siri tahlil qilindi.

Kirish. Bugungi jadal rivojlanayotgan muayyan bir davrda xorijiy investitsiyalar har bir iqtisodiyotni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ular nafaqat moliyaviy resurslarni taqdim etadi, balki texnologik innovatsiyalar, boshqaruvni takomillashtirish va global bozorlar bilan integratsiyani kuchaytiradi. O'zbekiston, o'zining iqtisodiy o'sishini ta'minlash uchun chet el investitsiyalarini jalb qilishga alohida e'tibor qaratmoqda. Bu maqola O'zbekiston iqtisodiyotiga chet el investitsiyalarining ta'sirini o'rganishga qaratilgan.

Xorijiy investitsiyalar (XI) globallashtirish markazida joylashgan bo'lib, kapital, tovarlar, xizmatlar va ma'lumotlarni iqtisodiyotlar o'rtasida o'tkazish uchun muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. To'g'ridan-to'g'ri investitsiyalarni o'lchash mamlakatlarning bugungi global iqtisodiyotiga qanday bog'langanligini va integratsiyalashganligini yaxshiroq tushunishga yordam beradi.

To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarning afzalliklari quydagilardan iborat:

1. Iqtisodiy rivojlanishni rag'batlantirish: To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar maqsadi mamlakatning iqtisodiy rivojlanishini rag'batlantirishi va kompaniyalar, investorlar uchun yanada qulay muhit yaratishi va iqtisodiyotni rag'batlantirishi mumkin.

2. Xalqaro savdo: Mamlakatlar odatda o'zlarining import tariflariga ega, bu esa savdoni ancha qiyinlashtiradi. Ko'pgina iqtisodiy sektorlar savdo va maqsadlarga erishish uchun odatda xalqaro ishlab chiqaruvchilarda bo'lishni talab qiladi. To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar xalqaro savdoning barcha jihatlarini osonlashtiradi.

3. Bandlik va iqtisodiy o'sish: Investorlar xorijiy mamlakatlarda yangi kompaniyalar qurayotganligi sababli to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar yangi ish o'rinlari va ko'proq imkoniyatlar yaratadi. Bu mahalliy aholining daromadlari va sotib olish qobiliyatining oshishiga olib kelishi mumkin, bu esa o'z navbatida iqtisodiyotning o'sishiga olib keladi.

O'zbekiston Respublikasi qator tashqi investitsiyalarni jalb etish maqsadida qator qonun, qaror, farmon va farmoyishlar joriy etilmoqda. Tashqi savdo sohasida boshqaruvni amalga oshirish tizimlarini takomillashtirish va tashqi investitsiyalarni rag'batlantirish shubhanan birga ishsiz aholini bandlik bilan ta'minlash yuzasida chora tadbirlar nazarda tutilgan. Bulardan:

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni PF-5643-son "Investitsiya va tashqi savdo sohasida boshqaruv tizimini

takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" Mamlakatimizda investitsiya iqlimini yaxshilash, eksport salohiyatini oshirish, biznesni jadal rivojlantirish uchun asos sifatida investitsiya va tashqi savdo faoliyatini samarali tartibga solish bo'yicha salmoqli ishlar amalga oshirilishi haqida.¹

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni PF-4434-son "To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar jalb etilishini rag'batlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" bunda investitsiyaviy muhit shakllantirildi, xorijiy investorlarning huquq va manfaatlarini himoya qilish bo'yicha qonun yo'li bilan keng ko'lamdagi imtiyozlar, afzalliklar va kafolatlar tizimi belgilanganligi ko'rsatib o'tilgan.²

O'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirishda investitsiyalardan samarali foydalanish yo'llari:

1. Tashqi investitsiyalar orqali O'zbekistonga zamonaviy texnologiyalar va boshqaruv usullari kiradi. O'zbekistonning ko'p tarmoqlarida, masalan, energetika, qishloq xo'jaligi, sanoat va xizmatlar sohalarida texnologik yangilanishlar amalga oshiriladi. Natijada mamlakat iqtisodiy-ijtimoiy holatda rivojlanishini ko'zda tutadi

2. Investitsiyalar yangi ishlab chiqarish quvvatlarini yaratishga, zamonaviy texnologiyalarni joriy etishga va mavjud ishlab chiqarishni modernizatsiya qilishga yordam beradi hamda yangi texnologiyalar ishlab chiqarish samaradorligini oshirish orqali iqtisodiy o'sishni tezlashtiradi.

3. Bunda mamlakat tashqi faoliyatida eksport salohiyatini oshirish muhim ahamiyatga ega mamalakat faqat xom ashyo eksportidan tashqari, ishlab chiqarilgan mahsulotlar eksportiga yo'naltirishi. Investitsiyalar orqali ishlab chiqariladigan mahsulotlar xalqaro bozorlarga chiqishi mumkin. Tashqi savdosi yanada kengayadi, bu esa mamlakatning joriy balansini yaxshilaydi va iqtisodiy o'sishni qo'llab-quvvatlaydi.

Adabiyotlar tahlili. Tashqi investitsiyalarni iqtisodiy o'sishga ta'sirini samarali darajada o'rganish tadqiqot amalga oshirgan olimlardan biri Morgan "Investitsiyalar va iqtisodiy o'sish" maqolasida investitsiyalarni iqtisodiy o'sishning asosiy manbai sifatida ko'radi. U investitsiyalar, texnologik taraqqiyot, madaniy va institutsional omillar,

¹ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 28.01.2019 yildagi PF-5643-son "Investitsiya va tashqi savdo sohasida boshqaruv tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" <https://lex.uz/>

² O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 10.04.2012 yildagi PF-4434-son "To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar jalb etilishini rag'batlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" <https://lex.uz/>

shuningdek rivojlanayotgan mamlakatlarda xorijiy investitsiyalarining o'sishga ta'sirini tahlil qiladi.³

Blomstrom, Kokko va Mucchielli o'z asarida to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni rag'batlantirish iqtisodiyoti muhokama qilinadi. Ular, xorijiy investitsiyalarning iqtisodiy o'sish va rivojlanishga ta'sirini tahlil qilib, bu investitsiyalarni jalb qilishda samarali strategiyalarni, jumladan soliq imtiyozlari va reglamentlarni ko'rib chiqadilar. Shuningdek, investitsiyalarni boshqarish va regulatsiya qilishning iqtisodiy barqarorlikka ta'siri haqida fikr yuritadilar. Ular sanoat va moliyaviy sektorlarga xorijiy investitsiyalarning qanday ta'sir qilishini ham tadqiq etadilar.⁴

Meyer rivojlanayotgan mamlakatlarda to'g'ridan-to'g'ri investitsiyalar bo'yicha ishi uning iqtisodiy o'sish, texnologiyalar transferi, bozorga kirish va raqobatdagi rolini ta'kidlab, kapitalga qaramlik va tashqi zarbalar kabi xavflarni o'z maqolasida ta'kidlab o'tadi. U imtiyozlarni maksimal darajada oshirish va mumkin bo'lgan kamchiliklarni minimallashtirish uchun samarali siyosat va tizimlar zarurligini ta'kidlaydi.⁵

Borensztein, Gregorio va Li o'z maqolalarida to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar va iqtisodiy o'sish o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qiladilar. Ular xorijiy investitsiyalar texnologiya va bilim transferini ta'minlab, rivojlanayotgan mamlakatlarda ishlab chiqarish

samaradorligini oshiradi deb ta'kidlaydilar. Shuningdek, investitsiyalarni rag'batlantirishda institutsional va siyosiy barqarorlikning ahamiyatini va iqtisodiy o'sishga ta'sirini o'rganadi, bu jarayonda statistik tahlil va regressiya modellari qo'llanilgan.⁶

Moosa o'z asarida to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarning nazariyasi, dalillari va amaliyoti tahlil qiladi. U investitsiyalarning iqtisodiy o'sishga ta'sirini nazariy jihatdan ko'rib chiqadi va global tajribalarga asoslangan dalillarni taqdim etadi. Moosa, shuningdek, investitsiyalarni jalb qilish siyosatlari va amaliyotlarini, hukumatlarning rolini o'rganadi. Asarida (To'g'rida-to'g'ri xorijiy investitsiyala) TXning texnologik transfer, ishlab chiqarish va ish o'rinlari yaratishda qanday hissa qo'shishini ko'rsatadi.⁷

Tadqiqot metodologiyasi. Ushbu maqola O'zbekistonga kirayotgan to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalar iqtisodiy o'sishga bo'lgan ta'siri bilan o'rganilgan, uni to'g'ridan to'g'ri tahlil qilishga bag'ishlangan bo'lib, tahlil uchun bir nechta metodologik yondashuvlar qo'llanilgan. Metodologiya quyidagi bosqichlarni o'z ichiga oladi: Ma'lumotlar to'plash, statistik tahlil, solishtirma tahlil, ekonometrik tahlil qilish va umumlashtirish, grafik va jadval ko'rinishidagi ma'lumotlarni taqdim etish, tahlil natijasiga asoslangan takliflar, amaliyotga yo'naltirilgan tavsiyalar.

Tadqiqot natijalari.

1-jadval

To'g'ridan-to'g'ri investitsiyalarni - O'zbekiston 2013-2022 yillarda

Yillar	Iqtisodiy o'sish milliard so'm	O'zbekistonga to'g'ridan to'g'ri investitsiyalar milliard so'm
2013	153311,3	79991
2014	186829,5	82250
2015	221350,9	84631
2016	255421,9	87057
2017	356453,8	91177
2018	473652,8	93013
2019	594659,6	94671
2020	668038	99706
2021	820536,6	101080,7
2022	995573,1	103893,1

Yuqoridagi ma'lumotlar asosida O'zbekiston iqtisodiy o'sishi va to'g'ridan-to'g'ri investitsiyalar o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qilish uchun oddiy regressiya modeli qo'llanildi. Ushbu model iqtisodiy o'sishning (bog'liq o'zgaruvchi) investitsiyalar miqdoriga (mustaqil o'zgaruvchi) qanday ta'sir qilishini baholashga imkon berdi.

Ekonometrik tahlil

1) **Korrelyatsion tahlil natijasi:** Natijaga ko'ra omillar o'zaro o'rtacha ijobiy bog'langan. Empirik tahlil xulosasiga ko'ra to'g'ridan to'g'ri investitsiyalar oshirilsa O'zbekistonning iqtisodiy o'sishi ortishiga olib keladi.

$$r_{xy} = \frac{\overline{xy} - \bar{x} \cdot \bar{y}}{\sigma_x \cdot \sigma_y} = 0,972087704879294$$

2) **Regressiya tahlil natijasi:** Natijaga ko'ra tuzilgan regressiya tenglamasi O'zbekistonga to'g'ridan to'g'ri investitsiyalar hajmini 10 hajmiga ortishi O'zbekiston iqtisodiy o'sish hajmiga ta'siri 2 66 125 ga kamayishini ko'rsatadi.

$$\hat{y}_x = -2666468 + 34,21421 * x$$

3) Determinatsiya ko'effitsienti

$$(r_{xy})^2 = 0,97208^2 = 0,944954505977493$$

4) Fisherning F-kriteriyasini tahlil natijasi:

Natijaga ko'ra bunda jadval qiymat xaqiqiy qiymatdan kichik shuning uchun biz gipotezani qabul qilmaymiz.

$$F = \frac{R^2}{1-R^2} \cdot \frac{n-k-1}{k} = 137,3343$$

Agar $F_{jad} > F_{haq}$ shart o'rinli bo'lsa H_0 gipoteza rad etilmaydi va regressiya tenglamasining statistik ma'noga ega emasligi, ishonchli emasligi tan olinadi.

$$F_{xaq} = 137,3343$$

$$F_{jad} = 2,57$$

5) Student t-kriteriyasini va har bir

ko'rsatkichning ishonch intervali bo'yicha xulosa qiladigan bo'lsak bizdagi $t_{\alpha_1}; t_{\alpha_2}$ ko'effitsentlar statistik ma'noga ega degan xulosaga kelamiz.

³ Morgan, T. (1969). Investitsiyalar va iqtisodiy o'sish. Iqtisodiy rivojlanish va madaniy o'zgarishlar, 17 (3), 392-414. <https://doi.org/10.1086/450366>

⁴ Blomström, M., Kokko, A. va Mucchielli, J.L. (2003). To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni rag'batlantirish iqtisodiyoti. Sanoat mamlakatlari real va moliyaviy sektoriga to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar (37-60-betlar). Berlin, Geydelberg: Springer Berlin Heidelberg. <https://cepr.org/publications/DP3775>

⁵ Meyer, K. E. (2005). Rivojlanayotgan iqtisodiyotlarga to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar. Siyosat muhokamasi hujjati, Templeton kolleji, Oksford, dekabr.

⁶ Borensztein, E., De Gregorio, J. va Li, J. V. (1998). To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar iqtisodiy o'sishga qanday ta'sir qiladi? Xalqaro iqtisodiyot jurnali, 45 (1), 115-135. [https://doi.org/10.1016/S0022-1996\(97\)00033-0](https://doi.org/10.1016/S0022-1996(97)00033-0)

⁷ Moosa, I. (2002). To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar: nazariya, dalillar va amaliyot. Palgrave.

$$m_r = \sqrt{\frac{1-r^2}{n-2}} = 0,003489 \quad m_b = \sqrt{\frac{\sum(y-\hat{y}_x)^2/(n-2)}{\sum(x-\bar{x})^2}} = 11,71$$

$$m_a = \sqrt{\frac{\sum(y-\hat{y}_x)^2}{n-2} * \frac{\sum x^2}{n * \sum(x-\bar{x})^2}} = \sigma_{qol} \sqrt{\frac{\sum x^2}{n * \sum(x-\bar{x})^2}} = -9,918$$

$$t_{r_{xy}} = 16,45708$$

$$t_{jadval} = 9,02$$

6) **Darbin-Uatson mezon** bo'yicha avtokorrelatsiya mavjudligi yoki mavjud emasligini tekshirish uchun qoldiqlarning avtokorrelatsiyasi tekshiriladi. Avtokorrelatsiyaning mavjudligi bir necha qadamlarda tekshiriladi. Tekshirish 0-4 oraliq bo'yicha bir nechta qismlarda tekshiriladi.

0	Musbat avtokorrelatsiya	DW 1	Aniqmaslik sohasi	DW 2	Avtokorelyatsiya mavjud emas	4-DW 2	Aniqmaslik sohasi	4-DW 1	Manfiy avtokorelyatsiya	4

Darbin-Uatson jadvali

	e-ei1	(e-ei1)^2	e^2
82950,10521	-82950,10521	6880719955	6880719955
39178,40737	43771,69784	1915961532	1534947604
-7764,223953	46942,63132	2203610636	60283173,59
-56696,89468	48932,67072	2394406264	3214537866
-96627,53523	39930,64055	1594456055	9336880564
-42245,82272	-54381,71251	2957370656	1784709537
22033,81897	-64279,64169	4131872336	485489178,6
-76856,32269	98890,14167	9779260119	5906894338
28608,00437	-105464,3271	11122724283,05	818417914
107420,4633	-78812,45897	6211403689	11539155944
		49191785523,98	41562036073,93

Darbin-Uatson tahlil natijasi: Natijaga ko'ra ijobiy avto korrelyatsiya mavjud hamda qoldiqlar o'rtasida bog'lanish mavjud.

$$DW = \frac{\sum_{i=1}^n (e_i - e_{i-1})^2}{\sum_{i=1}^n e_i^2}$$

$$e_i = y_i - \hat{y}_{x_i}$$

$$\frac{49191785523}{41562036073} = 1,183575$$

$DWL < DW_{natija} < DWU$ bo'lsa, noaniqlik holati qoldiqlar.

$$0 \leq d \leq dL$$

$$0,525 \leq 1,183575 \leq 2,16$$

Yuqoridagi grafikda o'tkan yilga nisbatan iqtisodiy o'sish va to'g'ridan to'g'ri investitsiyalarni mablag'lari foizda ko'rsatilgan. Kutilayotgan prognozga ko'ra iqtisodiy o'sish ko'rsatkichi ba'zi davrlarda sezilarli darajada pasaygan. Eng katta o'zgarish avvalgi yilga nisbatan 40% ga bo'lgan o'zgarish uchragan. Bu o'zgarish iqtisodiy

holatning keskin oshganligini ko'rsatadi. 40% va 33% o'rtasidagi pasayish ham iqtisodiy faollikning qisqarishiga ishora qiladi, chunki 33% o'zgarish iqtisodiy o'sish avvalgi yilga nisbatan kamayganligiga ishora qilmoqda.

Investitsiyalar bo'yicha esa 5% foiz ikki marta uchragan, bu kichik bir ijobiy o'zgarish dalolat beradi, unda 2017-2020 yillarda ro'y bergan. Boshqa tomondan, O'zbekistonga to'g'ridan-to'g'ri investitsiyalar bo'yicha yuqori darajadagi investitsiyalarni anglatadi umumiy 10 yillik davrda.

Xulosa. Xulosa qilib aytadigan bo'lsak mazkur maqola, O'zbekiston iqtisodiyotiga tashqi investitsiyalarning ta'sirini o'rganish va bu jarayonda iqtisodiy o'sishni ta'minlashdagi rolini yoritishga qaratilgan. Tashqi investitsiyalar, ayniqsa to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar, mamlakat iqtisodiyotining barqaror rivojlanishiga hissa qo'shib, iqtisodiy o'sishning asosiy manbalaridan biri sifatida ajralib turadi. Investitsiyalar nafaqat moliyaviy resurslarni taqdim etadi, balki texnologik innovatsiyalarni olib keladi, boshqaruv usullarini yaxshilaydi va global bozorlarga integratsiyani kuchaytiradi.

O'zbekistonning tashqi investitsiyalarni jalb qilishda qo'llanilayotgan siyosatlar, imtiyozlar va kafolatlar tizimi xorijiy investorlar uchun qulay muhit yaratmoqda. Hukumatning iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash va iqtisodiy siyosatni samarali olib borish

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 28.01.2019 yildagi PF-5643-son "Investitsiya va tashqi savdo sohasida boshqaruv tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" <https://lex.uz/>
2. Sultonova, Y. (2023). KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISH VA UNING INFRATUZILMASINI QO'LLAB-QUVVATLASHNI O'RGANISHNING NAZARIY VA USLUBIY ASOSLARI. Yosh Tadqiqotchi Jurnali, 2(2), 101-104.
3. Sultonova, K. Y. (2023). MATEMATIKANI ZAMONAVIY IQTISODIYOTDAGI O'RNI. Interpretation and researches, 1(8).
4. Kamoldinovna, S. Y. (2024). O 'ZBEKISTONDA TURIZM BOZORINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHDA SMART MUTAXASSISLIK O 'RNI. University Research Base, 529-532.
5. Yulduzxon, S. (2022). Six key principles for effective teaching of mathematics: Six key principles for effective teaching of mathematics. Qo'qon universitetining ilmiy materiallar bazasi, 1(000006).
6. Kamoldinovna, S. Y. (2023). Turistik mahsulotlar va xizmatlar mohiyatiga yondashuvlar va ularni diversifikatsiyalash jarayonining nazariyuslubiy jihatlari. Qo 'qon universiteti xabarnomasi, 358-362.
7. Kamoldinovna, S. Y. (2022). Tadbirkorlik faoliyatida ishlab chiqarishni klaster usulida tashkil etish va boshqarish. Yosh Tadqiqotchi Jurnali, 1(5), 309-314.

bo'yicha olib borayotgan sa'y-harakatlari O'zbekistonning global iqtisodiyotda o'rin egallashini ta'minlamogda.

O'zbekiston iqtisodiyotidagi to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar va iqtisodiy o'sish o'rtasidagi bog'liqlikni ko'rsatib o'tgan va ularning iqtisodiy o'sishga qanday ijobiy ta'sir ko'rsatishini tushuntirgan. Tashqi investitsiyalar nafaqat moliyaviy resurslar, balki texnologik innovatsiyalar va boshqaruvni takomillashtirishga ham yordam beradi. O'zbekistonning iqtisodiy o'sishiga investitsiyalar ta'siri to'g'risida amalga oshirilgan iqtisodiy tahlil natijalari, xususan, to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarning mamlakatning iqtisodiy o'sishiga muhim hissa qo'shishini tasdiqlaydi.

Tahlilda, 2013-2022 yillar davomidagi investitsiyalar va iqtisodiy o'sish o'rtasidagi bog'liqlik oddiy regressiya modeli yordamida o'rganilgan. Natijalar ko'rsatganidek, investitsiyalarning oshishi iqtisodiy o'sishning tezlashishiga olib keladi, ammo ba'zi yillarda iqtisodiy o'sishda pasayish kuzatilgan. Ekonometrik tahlilning ko'rsatkichlari, xususan, korrelyatsiya va regressiya natijalari, investitsiyalarning O'zbekiston iqtisodiyotiga ijobiy ta'sirini tasdiqladi.

8. Sultonova, K. Y. (2023). Matematikani zamonaviy Iqtisodiyotdagi o'rni. Interpretation and researches, 1(8).
9. Sultonova, Y. (2023). Kichik biznesni rivojlantirish va uning infratuzilmasini qo'llabquvvatlashni o'rganishning nazariy va uslubiy asoslari. Yosh Tadqiqotchi Jurnali, 2(2), 101-104.
10. Sultonova, Y., & Muhammadsobirov, Q. (2024). SANOATDA ISHLAB CHIQUV TIZIMIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR. O 'ZBEKISTON MISOLIDA EKONOMETRIK TAHLIL. QO 'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 13, 67-70.
11. Sultonova, Y., & Muhammadsobirov, Q. (2024). SANOATDA ISHLAB CHIQUV TIZIMIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR. O 'ZBEKISTON MISOLIDA EKONOMETRIK TAHLIL. QO 'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 13, 67-70.
12. Kamoldinovna, S. Y. (2024). TURIZMDA MAHSULOT VA BOZORNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH. University Research Base, 906-909.
13. Yulduzxon, S. (2021). Muammolar va echimlar Sanoat-4.0 ni joriy etish O 'zbekistonda dastur. Muammolar va echimlar Sanoat-4.0 ni joriy etish O 'zbekistonda dastur. Qo 'qon universitetining ilmiy materiallar bazasi, 1(000002).
14. Kamoldinovna, S. Y. (2022). A boundary matter for a fifth-order private derivative differential equation with two double and one simple real characteristic. Eurasian Research Bulletin, 4, 45-47.